نشریه فرهنگ و ارتقای سلامت فرهنگستان علوم پزشکی
دوره ششم، زمستان ۱۴۰۱، شماره چهارم، صفحات ۷۰۲ تا ۷۰۳

نامه به سردبیر

نگاهی دوباره باید به «آموزش مداوم جامعه پزشکی» انداخت

مریم آقابراری[۱]، احمد قادری*[۲]

۱. استادیار، دانشکده پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی البرز، کرج، ایران
۲. *نویسنده مسئول: دکترای تخصصی اخلاق پزشکی، گروه اخلاق پزشکی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، مشهد، ایران، dr.ahmadghaderi67@gmail.com

دریافت مقاله: ۱۴۰۱/۰۸/۱۷ پذیرش مقاله: ۱۴۰۱/۱۰/۰۵

مقدمه

آموزش وسیله‌ای مطمئن برای بهبود کیفیت عملکرد افراد است (۱). آموزش به عنوان جزء جدایی ناپذیر از زندگی بشر محسوب می‌شود و نقش مهمی در ارتقای کمی و کیفی زندگی فردی و اجتماعی افراد دارد؛ چرا که پیشرفت فردی و سازمانی در گروی یادگیری و به‌کار بستن دانش است. پیشرفت‌های سریع و وسیع در علوم پزشکی ایجاب می‌کند تا ارائه دهندگان خدمات بهداشتی-درمانی (تمامی دانش‌آموختگان جامعه پزشکی) پس از فارغ‌التحصیل شدن از سطح علمی و مهارت مناسب برخوردار باشند و این موضع بیانگر فلسفه وجودی آموزش مداوم جامعه پزشکی است و بعبارت دیگر، یکی از رسالت‌های پزشکان طبابت مبتنی بر شواهد است و در این راه، آموزش مداوم پزشکی ماموریت به‌روز رسانی اطلاعات علمی جامعه پزشکی را به عهده دارد.

آموزش مداوم پزشکی به مجموعه فعالیت‌های آموزشی گفته می‌شود که یک عضو جامعه پزشکی به منظور حفظ، توسعه و ارتقاء دانش، مهارت و عملکرد حرفه‌ای و ارتباطی خود در زمینه ارائه خدمت به بیماران بکار می‌گیرد (۲). آموزش مداوم به منظور ارائه دانش در حال گسترش، فنون جدید و جهت دهی نوین برای تمام ارائه دهندگان خدمات سلامت حیاتی است(۳).

شناسایی نقاط قوت و ضعف، شناخت عوامل پیشرفت و توسعه و شناسایی و رفع مشکلات برنامه‌های آموزش مداوم (بازآموزی) برای ارتقای کیفیت برنامه‌های آموزش مداوم، ارتقای سطح علمی و مهارت مشمولان، ایجاد رضایتمندی در مشمولان آموزش مداوم و ارتقای دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور ضروری است. به منظور تحقق موارد مذکور، احتیاج به برنامه‌ریزی و مدیریت مداوم مسائل آموزش مداوم است. بنابراین بطور خلاصه می‌توان گفت که تغییرات ضروری در برنامه‌های آموزش مداوم جامعه پزشکی به منظور افزایش کیفیت این برنامه‌ها می‌بایست انجام گیرد.

مدیریت کیفیت رویکردی است که به رضایت گیرندگان خدمت ارزش گذاشته و بر مبنای مشارکت تمامی اعضای سازمان در بهبود فرایندها، تولیدات، ارائه خدمات و فرهنگ محیط کار استوار است. برای برنامه‌ریزی برنامه‌های آموزش مداوم، علاوه بر استفاده از نظرات کارشناسان مربوطه، می‌بایست از دیدگاه‌های مشمولان آموزش مداوم نیز بهره گرفت و بعبارت دیگر، یکی از وظایف اداره کل آموزش مداوم جامعه پزشکی حمایت از مشمولان آموزش مداوم است؛ لذا سؤالات زیر در خصوص برنامه‌های آموزش مداوم جامعه پزشکی مطرح است که می‌توان دیدگاه‌های مطرح شده در خصوص هر سؤال را در سیاست‌ها و خط مشی برنامه‌های آموزش مداوم لحاظ کرد:

۱. چرا باید ۷۵ امتیاز، حضوری و ۵۰ امتیاز، غیرحضوری باشد؟
دیدگاه نویسندگان: می‌تواند کل امتیاز، «حضوری» یا «غیرحضوری» یا «ترکیبی از حضوری و غیرحضوری با هر درصدی از امتیاز» باشد و مشمول می‌تواند هر کدام را به دلخواه خود انتخاب کند.

۲. چرا امتیاز دوره‌های حضوری و غیرحضوری کم است؟
دیدگاه نویسندگان: می‌توان ۵ تا ۱۰ امتیاز برای دوره‌های حضوری و غیرحضوری درنظر گرفت.

۳. چرا باید ۱۲۵ امتیاز طی ۵ سال کسب کرد؟
دیدگاه نویسندگان: کسب ۵۰ امتیاز طی ۵ سال کفایت می‌کند.

۴. چرا مشمول باید برای دوره (حضوری و غیرحضوری) پول بپردازد؟
دیدگاه نویسندگان: با توجه به اینکه وظیفه اداره کل آموزش مداوم جامعه پزشکی، آموزش مداوم تمامی دانش‌آموختگان جامعه پزشکی است؛ بنابراین برنامه‌های آموزش مداوم می‌تواند بدون دریافت پول از مشمول انجام گیرد. در ضمن دریافت پول برای برنامه‌های آموزش مداوم، این ظن را در مشمولان آموزش مداوم ایجاد کرده است که برنامه‌های آموزش مداوم بیشتر برای اخذ پول است تا آموزش مداوم.

۵. در برنامه‌های آموزش مداوم چه موضوعاتی را باید آموزش داد؟
دیدگاه نویسندگان: در برنامه‌های آموزش مداوم باید موضوعاتی را آموزش داد که موجب ارتقاء سطح علمی و مهارت مشمولان شود.

[Downloaded from ijhp.ir on 2026-11-19]

[DOI: 10.22034/6.4.17]

توجه به دیدگاه‌های مطرح شده توسط اداره کل آموزش مداوم جامعه پزشکی می‌تواند در افزایش اثربخشی برنامه‌های آموزش مداوم، افزایش رضایت‌مندی مشمولان، ترغیب مشمولان برای شرکت در برنامه‌های آموزش مداوم به منظور ارتقای سطح علمی و مهارت و نه شرکت در برنامه‌ها تنها برای اخذ امتیاز بازآموزی، جلوگیری از خستگی و فرسودگی روانی مشمولان، رغبت بیشتر برای ارائه خدمات مطلوب بهداشتی-درمانی، رغبت بیشتر برای افتتاح مراکز درمانی و جلوگیری از مهاجرت پزشکان و دیگر دانش‌آموختگان علوم پزشکی مؤثر باشد.

شایان ذکر است که از نظر مفاهیم اخلاق در آموزش نیز سؤالات مذکور حائز اهمیت هستند. رعایت اخلاق در آموزش تضمین می‌کند که فرایند یاددهی-یادگیری به‌درستی انجام شده است.

منابع

1. Moradi Sarvestani A, Zarei R. Needs assessment of In-service Training Courses employees in office of education district 4 shiraz city. Journal of New Approaches in Educational Administration 2017; 8(29): 283-96. [In Persian]
2. Ataei M, Saffarian-Hamedani S, Zameni F. Effective Teaching Model in Continuing Medical Education Programs. Journal of Mazandaran University of Medical Sciences 2019; 29(176): 202-7. [In Persian]
3. Ebadi A, Vanaki Z, Nahrir B, Hekmatpou D. Pathology of Continuing Educational Programs in Iran Medical Society. Strides in Development of Medical Education Journal (SDME) 2008; 4(2): 140-5. [In Persian]

Letter to Editor

Continuous Medical Education Ought to Be Revisited

Maryam Aghabarary[1], Ahmad Ghaderi[2*]

1. Assistant Professor, Faculty of Nursing, Alborz University of Medical Sciences, Karaj, Iran
2. ⁎**Corresponding Author:** PhD in Medical Ethics, Department of Medical Ethics, Faculty of Medicine, Mashhad University of Medical Sciences, Mashhad, Iran, dr.ahmadghaderi67@gmail.com

[Downloaded from ijhp.ir on 2026-11-19]

[DOI: 10.22034/6.4.17]